

Протокол

от шесто заседание на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда 2014–2020 г.”

19- 20 май 2016 г., хотел „Империал“, гр. Пловдив

Г-жа Яна Георгиева - главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ в Министерство на околната среда водите приветства присъстващите на заседанието и представи доц. Стефан Шилев- директор на Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) Пловдив, който присъства на Комитета за наблюдение (КН) във връзка с предвиденото представяне на реализиран проект в сектор „Биоразнообразие“ по ОПОС 2007- 2013 г. с бенефициент РИОСВ Пловдив. **Г-жа Георгиева** информира състава на КН, че поради нестабилните метеорологични условия не е удачно да се осъществи планираното посещение на обект в рамките на горепосочения проект и затова е организирано посещение на регионално депо за отпадъци в гр. Хасково, където ще се разгледат и компостираща, и сепарираща инсталации.

След проверка за наличие на кворум, **г-жа Георгиева** даде думата на **г-н Марек Теплански** - представител на ГД „Регионална политика“ на Европейската комисия (ЕК) за поздравление към КН. **Г-н Теплански** каза, че той и колегите му- г-н Кристиан Гавел и г- жа Ирина Вангеле са тук, за да помогнат на оперативната програма, да видят какъв напредък е бил постигнат в изпълнението ѝ, като отбеляза, че очакват да се дискутират резултатите, които трябва да се постигнат и как по-ефективно да се използват наличните фондове, а не толкова колко средства са предвидени за различните оси.

След изказването на г-н Теплански **г-жа Георгиева** подложи на гласуване дневния ред на заседанието с логически обоснованото предложение за разместване на две точки: след представяне на годишния доклад за изпълнение на ОПОС 2014- 2020 г. за 2015 г., КН да бъде запознат с актуалното състояние на програмата. КН одобри така предложения дневен ред на заседанието.

Г-жа Георгиева представи първа точка от дневния ред - „Проект на изменение на ОПОС 2014- 2020 г.“ и припомни, че това изменение е гласувано от КН и миналата година. След това тя даде думата на г- жа **Цонка Дрянкова**, началник на отдел „Програмиране и планиране“, ГД ОПОС.

Г-жа Дрянкова поясни, че в момента се изменя финансовия план на програмата, като се прехвърлят средства от 2016 година в 2017, 2018 и 2019 година, за да се намали риска от загуба на средства през 2019 година. Тази промяна се прави по т.нар. „правило N+3“ - ако до края на 2019 година не се усвои заделения ресурс за 2016 година, то това би довело до загуба на резерва за изпълнение на програмата за тази година. Предложеното изменение засяга внесените списък с т.нар. „големи проекти“, в който е добавен фазиран проект за „Интегрирания воден цикъл на гр. Враца“. Това се прави по правилата на ЕК, според които когато се фазира голям проект, съответната фаза трябва да бъде отразена в програмата, по която ще се финансира. Друго изменение представляват отложените срокове за подаване на проекта за трета фаза на „Интегрираната система за управление на отпадъците на Столична община“ към Европейската Комисията. Тези срокове се изместват от четвъртото тримесечие на 2015 г. в първо тримесечие на 2017 година. Другите внесени корекции са основно от технически характер. **Г-жа Дрянкова** каза, че е важно е да се знае, че изменението на програмата трябва да бъде подадено заедно с изменението на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура 2014- 2020 г.“, чийто изменен финансов план вече е бил одобрен от КН на ОПТТИ. Предстоящите стъпки са внасяне на измененията на Министерски съвет и последващо подаване към Европейската комисия. След това **г-жа Дрянкова** информира, че в рамките на съгласувателната процедура са получени коментари от гражданско сдружение „Хармония“ и Коалиция за устойчиво развитие.

Г-н Димитров, ГС „Хармония“ заяви, че е против дневния ред като представител на гражданските организации, тъй като УО не спазва собствените си разпоредби. Той каза, че са получили на 18.05.2016 г. отговорите на коментарите си, а според правилата те трябва да се изпратят три дни преди самото заседание.

Г-жа Георгиева отговори, че вътрешните правила са спазени, тъй като един ден предсрочно са изпратени всички документи до КН. Сроктът за подаване на коментари от членовете на комитета за наблюдение по документите е бил 16.05.2016 г. На всички коментари е отговорено в съгласувателна таблица, изпратена на всички членове на комитета, за да могат да се запознаят предварително. Относно несъгласието с дневния ред, **г-жа Георгиева** припомни, че същият е одобрен с гласуване от състава на КН. Това не е подмяна на дневния ред, а разместване само на две точки в същия. **Г-н Димитров** пожела да се отбележи за протокола, че е против дневния ред.

Г-жа Георгиева даде думата на **г-н Димитров, като представител на ГС „Хармония“** да изложи коментарите/бележките относно проекта за изменение на ОПОС 2014- 2020 г. **Г-н Димитров** каза, че тези пари следва да бъдат прехвърлени за други дейности, след като кметът на София не си е свършил работата по отношение на усвояване средствата за завод за изгаряне на боклуци. Той добави, че неговото сдружение е против изграждането на такъв завод, тъй като тези инсталации не се гасят. Това според представителя на ГС „Хармония“ означава, че ако се наложи моделът за разделно събиране на отпадъците, ще трябва да се докарват отпадъци от провинцията или от чужбина, за да могат да работят тези инсталации. **Г-н Димитров** предложи неусвоените средства да бъдат насочени към изграждането на канализация, тъй като 1/3

от столицата е без изградена канализационна мрежа или е със стари канцерогенни тръби. Друго предложение на сдружението е, тези неусвоени средства да бъдат вложени в обучение на хората за разделно събиране на отпадъците.

Г-жа Дрянкова поясни, че условие за реализацията на първите две фази е изпълнението и на трета фаза на проекта - „Интегрираната система за управление на отпадъците на Столична община“, с оглед завършване на този цикъл. Относно прехвърлянето на средства, г-жа Дрянкова обясни, че инвестициите във ВиК сектора са от Кохезионен фонд, докато инвестицията за този проект е по Европейски фонд за регионално развитие. Във връзка с предложеното обучение г-жа Дрянкова отбеляза, че отчитайки големите нужди за сектора, целта на оперативната програма е да се концентрира върху инфраструктурните проекти, без да се размива фокуса с финансиране на меки мерки.

Г-жа Георгиева уточни, че с предложената промяна не се отнемат средства от приоритетна ос „Отпадъци“, а единствено се разпределят тези средства през годините. Това не касае размера на средствата, алокирани специално за оста и за политиките, които се финансират. Г-жа Георгиева уточни, че генерираното забавяне на Столична община е взето предвид от гледна точка на оценка на капацитета на бенефициента. Тя отбеляза, че при подготовката на проекта следва да се отчете неговата сложност и че се финансира през два програмни периода. За допълнителни въпроси относно вида на инсталациите и дали те изискват вечно горене или не, тя препоръча на **г-н Димитров** да се обърне към представителя на ресорната дирекция в МОСВ в КН.

След изчерпване на коментарите, **г-жа Яна Георгиева** подложи на гласуване проектът за изменение на ОПОС 2014- 2020 г. и същият беше приет от членовете на КН.

Г-жа Георгиева премина към представяне на следващата точка от дневния ред- годишен доклад за изпълнението на ОПОС 2014-2020 г. за 2015 г. с представяне последователно на годишния доклад и актуалното състояние на програмата. Предоставеният доклад на състава на КН е разпечатан от системата SFC, тъй като този програмен период докладът се попълва директно в SFC. **Г- жа Яна Георгиева** отбеляза, че част от таблиците в тази система не са попълнени, тъй като са неприложими към ОПОС като цяло или за етапа, който се отчита. С това обяснение тя отговори на част от бележките на **г-н Димитров** за годишния доклад.

Г-жа Георгиева каза, че периодът за изпълнение на програмата през 2015 г. на практика е бил 6 месеца, предвид одобрението ѝ на 15.06.2015 г.- откогато започва действителното ѝ изпълнение. Усилената работа е била свързана със създаване основата за работа както на КН, така и на самия УО, системите за управление и контрол и др. Новият подход, който е въведен при управлението на програмата, вследствие на научен урок от изминалия програмен период, е предварителното планиране на стъпките, ориентирани към очакваните резултати, които се търсят чрез финансиране от програмата. Воден от това убеждение, УО създава вече известния на членовете на КН инструментариум за планиране- т.нар. „пътни карти“ за всяка една приоритетна ос. По

този начин УО се стреми да систематизира и планира в един доста далечен хоризонт до 2023 г., свързан с обявяването на процедури и какъв ресурс ще бъде необходим.

Г-жа Георгиева припомни работата на КН през изминалата година: четири редовни заседания и три писмени процедури. УО е инициатор за създаване на неформални групи към КН с оглед възможността за дискутиране в по- неформален порядък на различни въпроси и теми. Тя изрази съжаление, че членовете на комитета не са достатъчно активни в тези групи и апелира за тяхното по-активно участие.

Г-жа Георгиева представи таблица с обобщени данни за състоянието към края на 2015 г. по отношение на обявени процедури за набиране на проектни предложения и подадени такива. Тя отбеляза, че чрез обявените миналата година процедури в сектор „Води“ на практика 30% от ресурса е пуснат за договаряне, за разлика от другите приоритетни оси. Една от причините за този дисбаланс е, че в сектор „Води“ се е наложило много бързо да стартира осигуряването на финансиране за фазираните проекти, за които в момента предстои подписване на договори за БФП. След одобряване на проектните предложения в рамките на обявените процедури, би трябвало да има договорени средства за около 1/3 от ресурса на програмата. Към края на 2015 година има подадени общо 6 проектни предложения- 3 в сектор „Води“, 1 в сектор „Биоразнообразие“ и 2 по приоритетна ос „Техническа помощ“. **Г-жа Георгиева** подчерта значението на двете процедури в сектор „Води“: за подготовка на РПИП и за подкрепа на реформата във Вик сектора с бенефициент МРРБ. Процедурите са ключови за изпълнението на програмата в тази част, защото ще дадат апликационните форми за бъдещите инвестиции в сектор „Води“. Към 19.05.2016 г. има подадени 22 проектни предложения, като брой и стойност са най- много в сектор „Води“. Тук се включват осемте фазираните проекта и четирите проекта на бившите големи- Пловдив, Асеновград, Добрич и Плевен-Долна Митрополия. **Г-жа Георгиева** информира, че предстои подписване на БФП за фазираните проекти и в скоро време предстои подписването и на ранните проекти. По този начин ще могат да се постигнат поставените цели за 2018 г. по отношение на физическите и финансови индикатори.

През 2015 г. е реализирано разработването на втора фаза на Насоките за интегриране на ПОС и ПИК. В първа фаза те се използват от другите Управляващи органи на етап програмиране. Във втората им фаза, другите УО следва да включват критерии при подготовка на поканите, които да гарантират, че одобрените проектни предложения ще водят до изпълнения на политиките за опазване на околната среда и изменението на климата.

Г-жа Георгиева отбеляза, че в края на миналата година е започнал процесът по акредитация на Управляващия орган: извършени са всички необходими проверки от ОСЕС, издаден е предварителен доклад по акредитация и в момента УО отразява коментари. УО очаква до края на месец юни процесът по акредитация да приключи.

По отношение на финансовите инструменти, **г-жа Георгиева** каза, че УО на ОПОС все още не е започнал разговори с Фонд на фондовете за подписване на

финансово споразумение. УО счита, че не е необходимо да се бърза в тази посока, тъй като 2/3 от финансите са в сектор „Води“, където има и предварителни условия.

Тази година предстои същественото стартиране на работата по изпълнението на другите приоритетни оси. На днешното заседание на КН е планирано да се обсъдят 2 комплекта методологии по ПО „Отпадъци“ а до края на годината предстоят приемане на критерии за избор на проектни предложения за трета фаза на проекта на Столична община и за пилотни проекти. В сектор „Биоразнообразие“ има две процедури за консервационни мерки с едни и същи бенефициенти По всяка вероятност двете процедури ще бъдат обединени и ще се направи една на по-голяма стойност със съответните допустими бенефициенти. Предстои и процедурата по ВОМР, за която **г-жа Георгиева** изрази надежда, че МЗХ и членове на комитета, които са работили в миналия програмен период с подобни инициативни групи ще помогнат. В края на 2016 г. предстоят да се обявят поканите както за свлачища, така и за наводнения. Амбицията на УО е през 2017 г. да започне реалното изпълнение на тези проекти. **Г-жа Георгиева** каза, че ако се реализират плановете за 2016 г. в рамките на ПО „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, на практика 100 % от предвидения ресурс ще бъде пуснат за договаряне. Голямото предизвикателство е наличието на предварително условие: разработването на анализ, въз основа на който да се определят базовата и целевата стойност на индикаторите по тази приоритетна ос. УО е напреднал съществено по изпълнението на предварителното условие, което докато не бъде изпълнено, не може да се обяви процедура за набиране на проектни предложения по тази ос. Затова под въпрос е амбицията да се пусне такава процедура в края на последното тримесечие на 2016 г.

В края на презентацията, **г-жа Георгиева** уведоми КН за получените в рамките на съгласувателната процедура коментари по годишния доклад. След това **г-жа Георгиева** представи предизвикателствата и рисковете пред УО за следващите 6 месеца. На първо място това е новият Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ) и предстоящото приемане на поднормативната уредба към него, които по същество представляват промяна на работната среда. ИСУН вече не е добро пожелание, а всичко става в информационната система, изисквайки известна пренастройка на системите. Амбицията на УО е всичко да минава през електронната система- кандидатстване, оценка на проектни предложения и отчитане.

Тя напомни изключителното значение на подготовката на РПИП за физическото изпълнение на програмата. **Г-жа Георгиева** каза, че ИГРП за тази година изисква пълна мобилизация и адекватно управление на процесите, за да не се допусне изместване на сроковете. Във връзка с финансовото изпълнение на програмата са преведени само авансите за трите години. Няма сертифицирани разходи, защото УО не е акредитиран като УО. Това се очаква да се случи скоро и първият сертификат да бъде подаден към Национален фонд в края на месец юли. Той няма да бъде на голяма стойност, но ще е достатъчен, за да се проиграт процедурите, по които се подготвят сертификатите. **Г- жа Яна Георгиева** отбеляза, че предвид новите правила, бюджетът

на програмата ще има сериозни ликвидни проблеми още през 2017 година, защото ЕК няма толкова бързо да възстановява разходите в сравнение с темпа на реализиране от програмата.

След това **г-жа Георгиева** премина към представяне на коментарите. Тя започна с бележките на ГС „Хармония“, като припомни, че вече е отговорила на част от тях. Тя отрече обвинението, че обявените процедури са основно за структури на държавната администрация. Тя каза, че 88% от ресурса на обявените процедури са за структури извън централната администрация.

Г-жа Илиана Павлова, Българска стопанска камара предложи да се заложи в индикаторите за физическо изпълнение и какво ще бъде изпълнено към края на годината- например лицата, които ще се ползват от резултатите на проекта.

Г-жа Георгиева каза, че това може да се заложи за бъдеще, тъй като представеният доклад е за изминалата година. Миналата година няма на практика физическо изпълнение на проекти и постигнати индикатори.

Г-н Марек Теплански, Европейска комисия поиска думата и направи сравнение между начините на докладване от предходния програмен период и новия. Програмата е одобрена през 2015 година и независимо, че програмният период започва през 2014 г., първият доклад, който трябва да се представи е за 2015 година. В настоящия доклад няма много физически данни, защото отразява сегашното състояние- имаше много работа по подготовка на поканите за проектни предложения, а настоящия доклад е към м. декември 2015 г. **Г-н Теплански** обърна внимание, че има два вида доклади за годишно изпълнение- лек доклад, т.е. докладването по електронен път от УО към ЕК, където има повече данни, цифри, индикатори и по-малко анализи на прогреса и постигнати резултати по цели. В този смисъл този доклад е по-стандартен. Такъв е докладът за тази година, такъв ще бъде и за 2018, 2020, 2022 и 2023 година. Докато докладът от следващата 2017 година ще бъде по-пълно обоснован, там следва да има детайлни анализи за напредъка в постигането на целите на програмата по приоритетни оси.

Г- жа Ирина Вангеле- представител на ГД „Регионална политика“ на Европейската комисия (ЕК) обърна внимание че миналата година е проведена една кампания по повишаване осведомеността по ОПОС. Тя помоли да се коригира докладването, защото освен процента, трябва да се отбележи и абсолютната стойност. **Г-жа Георгиева** каза, че приема тази техническа забележка и тя ще бъде отразена, но това няма да промени същността на резултата.

Изчерпвайки коментарите по тази точка от дневния ред, тя подложи на гласуване представения годишен доклад за изпълнение на ОПОС 2014-2020 г. за 2015 г. Докладът беше одобрен от състава на КН и **г-жа Георгиева** обяви край на първата част на заседанието.

След проверка за наличие на кворум, **г-жа Яна Георгиева**- главен директор на ГД ОПОС уведоми, че първата презентация е за представяне на приоритетна ос 2 „Отпадъци“ и подложените на дискусия днес два пакета с критерии за избор на проектни предложения. По този начин се затваря почти цялата приоритетна ос „Отпадъци“, с изключение на трета фаза на Столична община. **Г-жа Цонка Дрянкова** представи информацията (*презентацията е публикувана на интернет страницата на ОПОС в секция „Оперативна програма „Околна среда 2014- 2020 г.“, подсекция „Комитет за наблюдение на ОПОС 2014- 2020 г.“*).

Г-жа Георгиева отбеляза, че следва разглеждане на проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“. Тя представи **г-жа Жаклина Методиева**, главен експерт в отдел „Програмиране и планиране“, ГД ОПОС която направи преглед на критериите. **Г-жа Георгиева** допълни, че е постъпило предложение за добавяне на нов критерий в частта за оценка на качеството на проектите.

Г-н Иван Димитров, ГС „Хармония“ взе думата и попита дали е ходено на място до всяка община, за да им се обясни, защото според него общините са тромави, тъй като щом една година не са могли да подадат никакви документи по обявената процедура, то трябва да им се помогне.

Г-жа Яна Георгиева каза, че това се прави и че първата седмица на месец юни се предвижда обиколка в 6 региона, където ще се състоят срещи с представители на общините. На тези срещи ще им се представят и трите процедури и изискванията по всяка една от тях, за да могат максимално добре да се ориентират и да се подпомогне процеса по кандидатстване.

Г-жа Жаклина Методиева, ГД ОПОС представи проекта на методология и критерии за оценка по процедурата. **Г-жа Яна Георгиева** допълни, че както по обявената процедура, така и по комбинираната, която предстои да се обяви, има изискване кандидатът да направи анализ какъв подход ще се възприеме за управление на отпадъците – централизиран или децентрализиран.

За да се направи този избор, УО е подготвил насоки и указания, които обясняват как трябва да бъде преценено кой от двата подхода да се възприеме. Това решение трябва да бъде взето от съответното регионалното сдружение за управление на отпадъците. Стремехът е да се стимулира (там където е икономически и технически подходящо) сдружаването между различните общини, за да се постигнат необходимите капацитети за изграждане на съответните инсталации и да се гарантира, че експлоатационните разходи ще бъдат поносими за бъдещото опериране на съоръжението. Тези насоки ще бъдат подробно представени по време на предстоящата обиколката в страната и ще се дадат примери за прилагането им.

Г- жа Георгиева отбеляза че в рамките на обявената процедура са се получили въпроси от потенциални кандидати, желаещи допълнително уточняване на някои

изисквания в насоките за кандидатстване. Отговорите на УО са публикувани в ИСУН и интернет страницата на ОПОС, за да могат всички потенциални кандидати да се запознаят с тях. Критериите, които са свързани с качеството на самото проектно предложение са по отношение описанието, аргументирането на дейностите, остойността на проекта, планиране изпълнението на проекта; да се прецени дали дейностите следват логически една след друга, има ли връзка между плана за възлагане на обществените поръчки и изпълнението на дейностите. В тези критерии няма нищо ново, което досега да не е разисквано. **Г-жа Георгиева** каза, че в рамките на процедурата по съгласуване има получени няколко въпроса и бележки. Тя даде думата на **г-жа Методиева**, за да ги представи.

Г-жа Жаклина Методиева, ГД ОПОС каза, че едно от предложенията е на **„ВВФ- Световен фонд за дивата природа и Дунавско- карпатска програма, България“** и може да се види в съгласувателната таблица, която е раздадена на членовете на КН. Те предлагат за тази и за процедурата за анаеробното третиране да бъде допустимо финансиране на технология за сухо анаеробно компостиране. Отговорът на тяхното предложение е изготвен със съдействието на дирекция **„Управление на отпадъците и опазване на почвите“** в МОСВ. Общото разбиране е, че има някакво недоразумение по отношение на ползваните понятия, защото самата комбинация **„анаеробно компостиране“** е недопустима, имайки предвид нормативната уредба. Възможно е от ВВФ да са имали предвид **„инсталации за сухо анаеробно разграждане на биоразградими отпадъци“**. Ако е така, такава технология би могла да бъде допустима по втората процедура, която ще бъде представена днес- за изграждане на анаеробните инсталации.

Становището от **Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ)** е получено извън срока за подаване на становища и затова не е включено в съгласувателната таблица. Според КРИБ трябва да отпадне предложението задължително в обхвата на едно инвестиционно предложение по тази процедура да има най-малко една инсталация за компостиране и една инсталация за предварително третиране. Предлагат да се предвиди възможност ако някой иска да кандидатства само с инсталация за компостиране или само с инсталация за предварително третиране.

Г-жа Методиева каза, че според УО не е целесъобразно тази процедура да бъде допълнително разделяна. Общините, които искат да кандидатстват само за компостиращи инсталации, биха могли да подадат проектни предложения до 1-ви август с първата обявена процедура. Тези, които искат да кандидатстват само с инсталации за предварително третиране, ще имат възможност да подадат проектно предложение през 2017 г. Тази процедура е предназначена за тези общини, които имат потребност и от едната, и от другата инсталация. Така по-лесно ще могат да изпълняват целите си по чл.31 по Закона за управление на отпадъците.

Г-жа Десислава Стойкова, Национално сдружение на общините (НСОРБ) представи становището на сдружението. Тя каза, че за тях е било много важно разделянето на комбинираната процедура, с цел общините да имат равнопоставен

достъп. Тя зададе един технически въпрос във връзка с изискванията, които се поставят за инсталациите за предварително третиране. Тези системи трябва да осигурят отделяне на отпадъка, който впоследствие да бъде подложен на рециклиране и стабилизиране на биологичната фракция. Според нея последното изискване за „стабилизиране на биологичната фракция“ не е достатъчно изяснено и поиска УО да представи по-подробна информация. Тя каза, че това е много важно във връзка с подготовката на бъдещите проекти. Във връзка с това стабилизиране тя попита дали една система, която ще отделя отпадъци за рециклиране, е възможно да отделя отпадъци както за рециклиране, така и за RDF-гориво.

Г-жа Яна Георгиева коментира включеното в съгласувателната таблица предложение на НСОРБ относно удължаване на срока за кандидатстване. Тя каза, че когато наближи краят на шестмесечния срок за кандидатстване, ако има необходимост от удължаване и съобразно активността на кандидатстване, ще се направи анализ и ще се прецени дали срока да бъде удължаван. Тя каза, че УО опитва така да планира тези процедури за набиране на проектни предложения, че да се гарантира изпълнение на физическите и финансови индикатори по програмата. Според нея, ако започне отлагане на срокове, ще се постави под риск изпълнението на програмата.

Г-жа Светлана Божкова, дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ в МОСВ каза, че няма никакъв проблем по отношение на това да бъде допълнена информацията какво представлява стабилизирането на фракцията, а изискването за предварително третиране и всъщност забраната за депониране на отпадъци, които не са предварително третирани, идва от Директивата за депониране на отпадъците, транспонирана в нашето национално законодателство с Наредба № 6 за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Това означава, че единствено една инсталация за сепариране, която отделя рециклируеми отпадъци с или без РДФ, сама по себе си не изпълнява изцяло изискването за предварително третиране, тъй като и Директивата казва, че трябва да се намали емисията от парниковите газове, т.е. биологичната фракция, която остава, също трябва да бъде третирана.

Г-жа Яна Георгиева допълни, че това със сигурност ще бъде включено в насоките за кандидатстване, но очевидно по темата ще се наложи да се направят допълнителни разяснения, за да са сигурни потенциалните бенефициенти за какво точно могат да кандидатстват.

Г-жа Руска Бояджиева, заместник- кмет на община Бургас зададе уточняващи въпроси, свързани с въвеждането на новия критерий за анализ, който до голяма степен има връзка със сроковете за кандидатстване и по трите процедури. Тя каза, че е нужна по-голяма яснота за обхвата на анализа, който трябва да се внесе към момента на кандидатстване. Ако към момента на кандидатстване се изисква и приключила процедура по ОВОС, степента на проектна готовност на общините ще има пряко отношение към това дали могат да приключат процедурата по ОВОС. Има нужда от повече разяснения дали става въпрос за предпроектно проучване на ниво община

или за анализ, който няма да съответства на нищо по Закона за устройство на територията, а ще бъде дефиниран от Управляващия орган в насоките за кандидатстване. Другият въпрос беше по отношение на критериите за оценка, в частта "оценка на качество". И в двете процедури единият от критериите е „дейностите са остойностени въз основа на анализ“. Според нея ако намерението е към момента на кандидатстване да има предпроектни проучвания, то е по-добре това да се дефинира ясно, в обратния случай, УО трябва да дефинира каква форма на анализ очаква. Това е свързано с възлагателен процес от гледна точка на общината, който понякога е с непредвидими срокове.

Г-жа Яна Георгиева започна разяснението на поставените въпроси с анализа, който УО изисква, за да се вземе решение централизиран или децентрализиран подход да се приложи на територията на съответното регионално сдружение на общини. Това не е предпроектно проучване, не съответства на което и да е изискване в нормативната уредба. Насоките са инструмент, който да помогне на общината да вземе решение в коя от двете посоки да тръгне, за да се гарантира, че впоследствие тези инсталации ще работят и ще се използват. Има екологични и технически критерии, трябва да се вземе предвид къде е потенциалната площадка, да се направят груби сметки, не детайлни, какви биха били експлоатационните разходи, включително транспортните. Всеки един от тези критерии се точкува и сборът дава възможност за рамкиране на възможните решения, за да се предпочете единият от двата пътя. След като се избере съответния подход, чак тогава би трябвало да се прави анализ „разходи- ползи“, ако е необходимо за дадения проект. По отношение на анализа УО очаква да види, че когато потенциалният бенефициент е направил проучване колко действително струва нещо при остойносттаването на всяка дейност- дали от поръчки на страницата на АОП, дали от предишен опит от други проектни предложения. Това е необходимо, за да не бъде бюджета прекалено раздут или да е подценен и впоследствие да се окаже, че няма да стигне. **Г-жа Георгиева** даде като пример ГД ПБЗН- МВР, които имат опит с доказването на този критерий отбеляза, че за изготвянето му не се изисква наемането на външен изпълнител.

Г-жа Цонка Дрянкова, ГД ОПОС каза, че поради неяснотата, която предизвиква този критерий, тя предлага да се измени неговата формулировка. Тя предложи дефиницията: „*решението е взето въз основа на анализ за необходимост от допълнителна инфраструктура на ниво регион и на анализ за ефективност на подход за изграждане на инфраструктурата на ниво регион – централизиран или децентрализиран*“, да се замени с: „*Изборът на решение, за което се иска финансиране, е ясно обосновано въз основа на анализ за необходимост от допълнителна инфраструктура на ниво регион и на анализ за ефективност на подход за изграждане на инфраструктура на ниво регион – централизиран или децентрализиран*“.

Г-жа Руска Бояджиева, заместник- кмет на община Бургас направи граматична бележка, че се получава тавтология, тъй като и двете формулировки са на ниво регион.

Г-жа Цонка Дрянкова каза, че другият вариант е да се раздели критерият на два подкритерия.

Г-жа Яна Георгиева отбеляза, че допълнителната инфраструктура е на ниво регион.

Г-н Кристиан Гавел- представител на ГД „Регионална политика“ на Европейската комисия (ЕК) поиска да коментира не този текст, а друг, който може да има голямо въздействие върху цялата процедура. Той уточни, че става въпрос за комбинираната процедура. Максималният праг на безвъзмездната помощ по процедурата е ясен, но в текста не е пояснено дали ако някой надвиши този максимален праг, проектът ще бъде отхвърлен или е позволено на бенефициентите да продължат, използвайки различни източници на финансиране, например собствени. Той препоръча да се застъпи втория вариант, но подчерта, че е необходимо изясняване на тези текстове.

Г-жа Яна Георгиева каза, че коментарът е резонен, тъй като УО е поставил граници за капацитет и съответно стойности срещу тези капацитети. Тя каза, че ако има проектно предложение с инсталации, които като капацитет отговарят на сложените „тавани“ на средства, но по някаква причина надвишат тези граници, всичко отгоре трябва да отиде в графа „недопустими разходи“ и да бъде финансирано със собствени средства. Така няма да се отхвърлят проектни предложения, а ще се даде шанс на всички. Тази специфика ще бъде отбелязана в насоките за кандидатстване.

Г-н Георги Йончев дирекция „Икономическа и социална политика“, АМС каза, че според него методологията и критериите, които са заложили, в известна степен „се бият“ с методологията, която определя дейностите по проектите и това ще доведе до там, че изказаните в залата опасения за сроковете за подаване на проектните предложения, ще се сбъднат. Според него няма да има подадени достатъчно проекти и ще се наложи да се удължават сроковете. Той каза, че онези инвестиционни дейности, които са условие да бъдат завършени при подаване на проектните предложения при действащата законова нормативна уредба, няма да се сбъднат. В подкрепа на думите си той посочи, че в самите проектни предложения се предвижда да се включват дейности по устройствено планиране, проектиране и издаване на разрешение за строеж, провеждане на процедурите, свързани с опазване на околната среда и издаване на съответните актове, а някои от тях УО ги изисква като критерии в методологията. От друга страна е казано, че само на един от критериите да има „не“, то проектното предложение се отхвърля. Той предложи да се облекчат критериите за завършеност, особено за онези дейности от инвестиционния процес, които завършват с актове, които подлежат и на обжалване. Според него новият критерий, който е включен за избор на решение, е много по-важен, за да се одобри един проект, отколкото тези дейности, свързани с подготовката на реализацията на проекта. **Г-н Йончев** каза, че процедурното време е много дълго. Той препоръча в критериите да отпаднат някои от прединвестиционните проучвания, защото неизпълнението само на едно от тях ще доведе до отпадане на 90% от проектните предложения. Той поиска да отпаднат показатели 10, 11 и 12 като условие (а те са включени като дейности по изпълнението

на проекта), тъй като включеният нов критерий по предложение на ЕК е напълно достатъчен, за да се избере най-доброто решение. По този начин ще има много повече кандидати и много повече предложения и няма да се забавя изпълнението на проектите. Г-н Йончев каза, че за първата група проектни предложения срока е една година от датата на подаване на предложението; за втората е шест месеца, а за третата е дадена за крайна дата 31.12.2016 г., което означава, че срокът ще е по-малко от шест месеца. За него това е невъзможно кратък срок, за да се премине през всички процеси, включително и учредяването на вещно право върху терените.

Г-жа Яна Георгиева отбеляза, че думите на г-н Йончев са резонни, доколкото е известно, че тези процеси наистина не са леки. Но неизпълнението на тези условия поставя под риск изпълнението на проектите. Тя каза, че до крайната дата за кандидатстване- януари 2017 г.- има достатъчно време. Освен това по някои проекти няма да се налага пълен ОВОС, което автоматично ще съкрати времето. Тя припомни какво голямо забавяне в изпълнението на проектите се е получило през изминалия програмен период заради компромисите, които са направени в условията на някои проекти. Най- големият проблем, поради което НСОРБ искат удължаване на сроковете, е, че общините не са готови с изработването на морфологичните анализи. За да се направи един добър морфологичен анализ, отпадъците трябва да се изследват в четири сезона. УО не е съгласен да отпадат тези условия по процедурите- да не се изисква приключила процедура по екологичното законодателство и по ЗУТ. Това ще постави под изключителен риск изпълнението на проектите.

Г-н Марек Теплански, Европейска комисия обърна внимание, че на всички е ясно защо тези критерии трябва да присъстват в проектните предложения. Не е необходимо на незрели проекти да се отпуска БФП и след това те с години да не могат да се изпълнят, каквито положения е имало в миналото. Онези, които са готови или се подготвят ще получат такава помощ. Общините са информирани, че трябва да модернизират своите инсталации, това е тяхно задължение, съгласно националното законодателство за управление на отпадъците. Той изрази изненада, че се представя като аргумент това, че е необходимо повече време- общините би трябвало да кандидатстват, когато проектите са готови за изпълнение и могат да бъдат изпълнени в кратък срок. Когато няма достатъчно предложения и програмния период е напреднал твърде много, тогава УО ще вземе решение какво да се прави с неусвоените средства. Ако се финансират проекти, които не са уредили вещното право върху земята, не притежават ОВОС, нямат разрешение за строеж, е все едно да не се предоставят средства на проектите, защото няма да има разходи и съответно няма да има постигнати резултати. Той каза, че критериите трябва да останат така, както са, като по този начин УО ще получава само подготвени проекти. Според него вариантът с удължаване на крайните срокове, за да се получат достатъчен брой проектни предложения, няма да работи, защото има и други задължения като годишните верификации на средства. По време на този процес средствата, които не са похарчени се връщат в бюджета на Европейския съюз. Той каза, че наистина е необходимо значително съкращаване на времето за подготовка, но това е задължение на общините.

След изчерпване на коментарите по точката от дневния ред, **г-жа Яна Георгиева** подложи на гласуване проекта на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“ и същите бяха приети.

Г-жа Георгиева премина към представяне на следващата група критерии-критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Проектиране и изграждане на анаеробни инсталации за разделно събирани биоразградими отпадъци“.

Г-жа Цонка Дрянкова, ГД ОПОС започна представянето като каза, че за тези критерии няма внесени промени. Тя каза, че в светлината на изразените притеснения за прекалено бавните процедури по подготовката на проектите, за този вид инсталации не се изисква ОВОС. Сухото анаеробно третиране на отпадъците ще бъде допустимо за финансиране в рамките на процедурата. УО отчита коментарите на ВВФ и това ще бъде отразено в насоките за кандидатстване.

Г-жа Георгиева попита за бележки и изявления по представената група критерии. Нямахме такива и тя подложи на гласуване проекта на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Проектиране и изграждане на анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци“ и същите бяха приети от състава на КН.

Г-н Димитров, ГС „Хармония“ каза, че когато се правят критерии и методологии винаги трябва да се поставя на първо място живота и здравето на хората. Той даде за пример изграденото сметище до р. Искър, което според него е само на 800 метра от нея. Заради това близко отстояние има опасност сметището да отрови всички софиянци. Тъй като в ОВОС за изграждането му е записано, че е на 20 км от реката, г-н Димитров предложи УО да проверява тези неща преди да финансира подобни проекти, а ако ОПОС няма възможност за това, НПО са насреща, за да помогнат.

Г-жа Георгиева благодари и каза, че не знае за кой проект говори г-н Димитров. Тя допълни, че компетентният орган, издал разрешителното, със сигурност е проверил всичко.

Г-жа Георгиева представи следващата точка от дневния ред- представяне на проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Разработване/актуализация на общинските програми за качество на атмосферния въздух“.

Г-жа Цонка Дрянкова, ГД ОПОС каза, че и по тези критерии няма промени. Получени са коментари от НСОРБ, които са поставили два въпроса- първият е свързан с индикаторите и по-специално с текста за определяне на базовата стойност въз основа на този план за действие. Тя обясни, че това са индикатори не за процедурата, а за програмата и това уточнение е направено и в съгласувателната таблица. Работата по определянето на базови и целеви стойности по тези индикатори ще бъде представена на

по-късен етап. **Г-жа Дрянкова** каза, че има предварително условие по програмата и съответен план за действие, включващ 5 задачи. Другият коментар на НСОРБ е свързан с възможностите за финансиране на ИТ техника в рамките на процедурата. Тя каза, че УО не е съгласен с това- програмите и софтуера са допустими за финансиране, но не е необходимо да се закупуват компютри и да се харчи ресурс, който ще е по-полезен в изработването на качествени програми.

Г-н Валери Серафимов, ИАОС коментира индикаторът за резултат по приоритетната ос. Според него този индикатор е трябвало да бъде „Качество на въздуха“, защото намаляването на определени атмосферни замърсители може и да не доведе до подобряване качеството на атмосферния въздух. Той зададе въпрос по отношение на базовата стойност- дали нивото на емисии ще се следи на национално или на регионално ниво.

По повод коментара на г-н Серафимов, **г-жа Георгиева** каза, че фокусът на програмата са ФПЧ и NO_x. Дали намаляването на техните стойности във въздуха автоматично ще доведе до подобряване на качеството е друг въпрос, макар, че намаляването на тяхната концентрация е подобряване на качеството. По приоритетната ос няма базова и целева стойност на тези индикатори, затова УО има възможност да направи анализ и да създаде методология за изчисляване на базова и целева стойност. На базата на тази методология може да се определи ефекта на мерките върху качеството на атмосферния въздух и чак след това да се определят базова и целева стойност. Това е предварително условие по програмата и трябва да се направи до края на 2016 г. Тези мерки се отнасят до 28- те общини, в които има регистрирано влошено качество на въздуха, а не до територията на цялата страна. Тя даде думата на представителя на ресорната дирекция в МОСВ, за да внесе допълнителна яснота.

Г-н Георги Михайлов, дирекция „Опазване чистотата на въздуха“, МОСВ отбеляза, че проблемът с разработването на индикаторите за резултат е изложен достатъчно ясно. Те не се отнасят до процедурата, а до приоритетната ос. За целта е разработена програма, въз основа на която да се процедира и до края на годината да са на лице нужните стойности за определяне на базовия и целевия индикатор.

Г-н Серафимов, ИАОС попита дали за всяка година ще се прави базова стойност за бъдещите бенефициенти.

Г-н Михайлов, дирекция ОЧВ, МОСВ каза, че това е въпрос на бъдещо решение, защото има още много работа за определянето на тези индикатори- вече е извършен един анализ и е създадена методология за определяне на този индикатор, скоро предстои и разглеждане на въпроса от Австрийската агенция по околна среда под формата на консултантска помощ. В следствие на тези анализи ще се разработят индикаторите, но засега е рано.

Г-жа Георгиева отбеляза, че все още се работи по определяне на базова и целева стойност и в момента е налице първи вариант на методологията. Тя каза, че проблемът е по-скоро научен- как да се подходи, за да се изчислят тези стойности. Не е

лесно да се изчисли ефектът от мерките, които ще се финансират по ОПОС. Тази приоритетна ос е с един от най-малките бюджети- 50 млн. лева- т.е. тези пари трябва да се фокусират по най-добрия възможен начин, за да се постигне максимален ефект.

Г-н Димитров, ГС „Хармония“ предложи като изключително ефикасна мярка за подобряване качеството на въздуха и намаляване на ФПЧ миенето на всички улици в столицата; друга мярка е хвостохранилищата и сметищата да се оросяват. Той изрази убеждението си, че ако се прилагат тези мерки, ФПЧ ще паднат наполовина като стойност.

Г-жа Георгиева благодари на г-н Димитров за изказването и отбеляза, че вторичното разпрашаване не е допустима за финансиране дейност по програмата. След изчерпване на коментарите и бележките по точката от дневния ред, тя подложи на гласуване проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Разработване/актуализация на общинските програми за качество на атмосферния въздух“ и същите бяха приети.

Г-жа Георгиева представи следващата група точка от дневния ред- проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Подобряване мониторинга за качеството на питейните води“.

Г-жа Цонка Дрянкова, ГД ОПОС каза, че и по тези критерии няма получени коментари и предложения. Целта на процедурата е да се укрепи капацитета на държавните здравни органи по отношение на извършването на мониторинг на питейните води.

Г-н Стефан Савов, Сдружение „Организация за научнопрактическо развитие на студентите“ каза, че органите на здравното министерство и техните лаборатории извършват вторичен мониторинг, но първичният мониторинг на водите се извършва от лабораториите на самите водоснабдителни дружества. Той попита защо тези дружества не са включени като допустими бенефициенти.

Г-жа Дрянкова, ГД ОПОС се съгласи, че първичният мониторинг е задължение на ВиК операторите, които ще бъдат допустими бенефициенти по програмата за изграждане на ВиК инфраструктура, включително и по отношение осъществяването на техните функции. Това означава, че може да се финансира оборудване на лабораториите на ВиК операторите, но не по разглежданата процедура. Същинският мониторинг на питейните води и докладването към ЕК е отговорност на Министерството на здравеопазването. Това е и целта на процедурата- да се укрепят контролните функции на МЗ по отношение мониторинга на питейните води.

Г-жа Елвира Фотева, Министерство на здравеопазването каза, че МЗ се стреми да приведе мониторинга на качеството на питейните води в пълно съответствие с изискванията на европейското законодателство. След изчерпване на коментарите, проектът на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура

„Подобряване мониторинга за качеството на питейните води“ беше подложен на гласуване и прието.

Г- жа Георгиева представи накратко програмата на следобедното заседание и закри заседанието.

Г-жа Яна Георгиева, главен директор на ГД ОПОС каза, че ще представи актуалното състояние на ОПОС 2007-2013 г. като уточни, че за целите на приключване на програмния период, КН ще трябва да гласува окончателния доклад по изпълнението на програмата. Това ще се случи през месец ноември, а сега членовете на комитета ще получат пълен отчет за изпълнението на програмата, както и на постигнатите цели и резултати. Тя представи презентация за актуалното състояние на ОПОС 2007-2013 г. *Презентацията е публикувана на интернет страницата на ОПОС в секция „Оперативна програма „Околна среда 2014- 2020 г.“, подсекция „Комитет за наблюдение на ОПОС 2014- 2020 г.“.*

За миналата година е имало изключително голямо наддоговаряне от над 60% и плащания към бенефициентите от 47%. За една година наддоговарянето е свалено до нива от 27% и плащания за 108%. Това са едни добри резултати, зад които седи изключително много работа както от страна на УО, така и от страна на бенефициентите, техните изпълнители и сертифициращия орган. За 2015 година са верифицирани 865 междинни и окончателни искания за средства по всички приоритетни оси. През изминалата година има физическо приключване на изпълнението на проекти, само няколко проекта най-вероятно ще бъдат обявени от УО за нефункционални. Това решение ще бъде взето чак към края на месец март 2017 година, когато се изпраща окончателния сертификат по програмата. Фазираните проекти в сектор „Води“ са 8, които не са успели да приключат през изминалия програмен период. Вече има изградени и въведени в експлоатация 50 пречиствателни станции. Остават още 8, които ще бъдат доизградени през новия програмен период. Индикаторът по програмата за изградени пречиствателни станции е 45, така, че е налице преизпълнение. Изградената линейна инфраструктура, т.е. водопровод и канализация е повече от 2000 км. Тя уточни, че това не е индикатор по програмата, а е стойност, с която иска да илюстрира извършената работа. По тази приоритетна ос наддоговарянето е едва 12% , а към момента са верифицирани 91% от направените разходи и са платени 103%.

По приоритетна ос „Биоразнообразие“ индикаторите са изпълнени. Финансовото изпълнение също е добро. Наддоговарянето е 30%, верифицирани са 110%, а са платени 120% от бюджета на оста. УО няма притеснения, че може да не успее да постигне физическите индикатори и да усвои бюджета по тази приоритетна ос.

Г-жа Георгиева каза, че наддоговарянето по приоритетни оси 2 и 3, които се финансират от ЕФРР е по-съществено в сравнение с КФ, защото две последователни години са загубени пари по фонда и е било необходимо да се намалява бюджета.

След това, **г-жа Георгиева** представи какво очаква УО през следващите 6 месеца. На първо място това е огромната работа, която трябва да се свърши по затварянето на програмния период. Предизвикателство в това начинание са липсата на опит по затваряне на програмен период и кратките срокове. Предизвикателство и трудност пред УО е фактът, че при затваряне на програмния период трябва да бъдат затворени всички препоръки на одитните органи, както и препоръките на УО, които са правени при проверките на място. Притеснението за това е, че голяма част от изградените инфраструктурни обекти, които са въведени в експлоатация, са в срок на изпитване за дефекти. УО иска да е сигурен, че няма да има дефекти по изградените инсталации и ще може да гарантира качеството на инвестициите. За проектите, финансирани по приоритетна ос „Биоразнообразие“ , за които има сигнали или съмнения, че има некачествено или неустойчиво изпълнение, се предвиждат повторни проверки, за да се гарантира устойчивост на проектите. По изпълнението на приоритетна ос 1 „Води“, УО е изискал от бенефициентите информация за замерванията на изход на пречиствателните станции, за да е сигурен, че са постигнати параметрите, заложените в съответните разрешителни документи.

Предстои и обстоен мониторинг на тези проекти, които вероятно ще бъдат обявени за нефункционални. В момента се наблюдава забавяне в изпълнението на проекта на Басейновите дирекции за подготовка на планове за управление на риска от наводнения. За да се приключи проекта, има направена организация и осигурени средства и по всяка вероятност няма да бъде докладван като нефункционален към месец март 2017 г. Проектът, който почти сигурно ще бъде докладван като такъв е в сектор „Отпадъци“- това е проектът за изграждане на регионална система за отпадъци на Бяла-Борово. Този проект е все още на изключително ранен етап на изграждане и няма как да се завърши до месец март 2017 г. За проекта на община Разлог е проведена среща с управата, осигурени са средства, за да може да се приключи и да бъде въведен в експлоатация, и съответно да не бъде докладван като нефункционален.

Необходимо е наблюдение и на фазираните проекти, тъй като съгласно насоките за кандидатстване те трябва да се изпълнят и въведат в експлоатация до 2018 година. УО не иска да има забавяне, за да не се постави под риск и първата фаза на тези проекти, които са финансирани по ОПОС 2007-2013 г.

Всички нередности трябва да са приключени и да са предприети действия за възстановяване на нередни суми към месец ноември 2016 г., когато се подава окончателния сертификат към Национален фонд. Съществен проблем на програмата е, че много трудно се събират вземанията. Това е така по две причини- едната е, че авансите по договорите за БФП са били 20% от цялата сума. Впоследствие при реализираните икономии и финансови корекции, когато към окончателното искане за средства се направи баланс между аванс и междинни плащания и той е на минус, се оказва, че бенефициентите имат да връщат големи суми, които не могат да се възстановят лесно и бързо. От тук нататък регламентираната процедура на национално ниво предвижда, ако в 14-дневен срок сумите не се възстановят доброволно, те да бъдат подадени към НАП за тяхното принудително събиране. В резултат на този научен урок

от предходния програмен период, авансът по ДБФП по ОПОС 2014-2020 г. е предвиден 10%, който се изплаща на бенефициентите на два етапа- първи етап: при подписване на ДБФП се изплаща 1%, а при подписване на основния договор за реализиране на проекта и договора за строителство и надзор се изплаща и втората част от 9%.

След приключване на прегледа на състоянието на ОПОС 2007- 2013, г- жа **Георгиева** даде думата на членовете на КН за въпроси.

Г-жа Илиана Павлова, Българска стопанска камара поиска разяснения относно финансовите корекции, които се налагат на общините и попита дали процедурите по налагането им са приключили.

Г-жа Георгиева отговори, че за УО те са затворени. Тя обясни, че финансовата корекция се удържа регулярно с всяко искане за средства от страна на бенефициента. В момента по такива корекции, към МОСВ има отправени над 50 жалби и по същество това са дела, които се водят с МОСВ.

Г-жа Георгиева премина към следващата точка в дневния ред- „Представяне на проект на план за оценка на ОПОС 2014-2020 г.“. Тя покани представителя на фирмата-изпълнител, подготвила проекта на план за оценка оперативната програма. Тя каза, че този план е задължителен, той трябва да се разгледа и одобри и да се представи на ЕК до една година след одобряване на програмата. За ОПОС крайната дата е 15.06.2016 година. Тя обясни, че в момента на КН ще бъде представен първи вариант на този план. **Г-жа Георгиева** обясни, че в рамките на съгласувателната процедура не са получени коментари по него, но ако впоследствие се появят или ЕК има забележки, те ще бъдат отразени в плана на оценка и тогава ще бъде пуснат чрез писмена процедура за вземане на решение от КН.

Г-жа Бранимира Веждарова, представител на изследователска агенция ЕСТАТ ООД направи презентация на основните моменти от плана за оценка на ОПОС 2014-2020 г., като подчерта, че пълния проект на документа е изпратен на членовете на КН и те са запознати с него (*презентацията е публикувана на интернет страницата на ОПОС в секция „Оперативна програма „Околна среда 2014- 2020 г.“, подсекция „Комитет за наблюдение на ОПОС 2014- 2020 г.“*).

Тя обясни същността на оценката като инструмент за придобиване на знания. В новия програмен период ролята на оценката е издигната доста като инструмент, както за управление на оперативните програми, така и за измерване на реалния ефект и постигнатото въздействие от интервенциите, финансирани от ЕСИФ. След края на презентацията **г-жа Веждарова** даде думата на членовете на комитета за въпроси.

Г-жа Адриана Георгиева, Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) отправи въпрос към УО. Тя попита как УО възлага обществена поръчка за оценка на себе си. Как е гарантирана безпристрастността на оценката и има ли механизъм за гарантиране на тази безпристрастност в договора.

Г-жа Георгиева каза, че УО все още не е обявила процедура за избор на изпълнител, който да извърши самите оценки. За да се гарантира независимост, УО избира варианта, предложен в насоките на ЕК- избор на външен изпълнител, а не да е

структура в рамките на самия Управляващ орган. Изборът на изпълнител ще стане с обществена поръчка, в която могат да участват всички желаещи. Фактът, че ще се явят фирми или консорциуми, които трябва да притежават съответната експертиза, за да извършват тези оценки, би трябвало да гарантира тяхната независимост. Освен това, резултатът от тези оценки ще бъде представен на КН и членовете също ще могат да вземат отношение по изпълнението на оперативната програма

Г-жа Евгения Борисова, дирекция „Икономическа и финансова политика“, МФ представи кратка информация за макроикономическия иконометричен модел СИБИЛА. Тя обясни, че той служи за оценка на въздействието от вливането в икономиката на всички средства от ЕСИФ. Проследяват се макроикономически показатели на национално ниво. За използването на този макроикономически модел вече е сключено споразумение с всички Управляващи органи на програмите, финансирани от ЕСИФ. Със СИБИЛА може да се прави оценка на въздействието върху макроикономическите показатели на ниво Споразумение за партньорство, на ниво тематична цел от Споразумението за партньорство, на ниво програма или на ниво приоритетна ос от програма. Ако бъде преценено, че е нужно оценката от СИБИЛА да бъде включена в бъдещите оценки по ОПОС, Министерство на финансите може да предоставя нужната информация. В подписаното споразумение между всички УО и МФ е записано, че всички други паралелни оценки за макроикономическо въздействие трябва да бъдат съгласувани с МФ.

Г-жа Георгиева благодари и отбеляза, че в публикуваните годишни доклади от СИБИЛА е записано, че за миналия период ОПОС е помогнала за повишаване на БВП с 1%.

След това беше представена следващата точка в дневния ред- „Информация за напредъка в плана за действие на приложимите предварителни условия за ЕСИФ 2014-2020 г., които не са изпълнени или са частично изпълнени“. Презентацията по тази изключително важна тема направи **г-жа Светла Иванова, държавен експерт в отдел „Програмиране и планиране“, ГД ОПОС-** тя представи общите тематични условия, а тематичните условия по самата оперативна програма бяха обобщени от **представителя на дирекция „Управление на водите“ г-жа Росица Петрова.** Презентацията е публикувана на интернет страницата на ОПОС в секция „Оперативна програма „Околна среда 2014- 2020 г.“, подсекция „Комитет за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г.“.

Г-жа Светла Иванова отбеляза, че предварителните условия са нова тема за този програмен период. В презентацията представи необходимите за изпълнение условия до края на 2016 г. и как се движи самото им изпълнение.

Г-жа Росица Петрова обърна внимание, че предварителното условие за водите е предизвикателство за много държави-членки, поради чувствителността на темата. Самото условие изисква наличие на ценова политика за водите, която осигурява ефективно използване на водите и адекватен принос на различните потребители на вода

към възстановяване на разходите за водни услуги до процент, който е установен в ПУРБ.

Г-жа Георгиева поясни обстоятелството, че срокът е до края на годината, когато УО ще докладва на ЕК и съгласно процедурата ще се получи обратна връзка дали дадено условие се смята за действително изпълнено.

В рамките на последната точка от дневния ред, **г-жа Георгиева** покани представител на РИОСВ Пловдив, който да представи изпълнения от тях, финансиран по ОПОС 2007- 2013 г.

Г-жа Мария Михайлова, РИОСВ, гр. Пловдив представи презентация на проект „Дейности по опазване и устойчиво управление на резерват „Червената стена“ и поддържан резерват „Изгорялото гюне“, който е изпълнен в периода 2012-2014 г. за срок от 30 месеца и е финансиран по ОПОС 2007- 2013 г. И двата резервата са изключителна държавна собственост и е задължение на държавата да ги стопанисва и управлява. *Презентацията е публикувана на интернет страницата на ОПОС в секция „Оперативна програма „Околна среда 2014- 2020 г.“, подсекция „Комитет за наблюдение на ОПОС 2014- 2020 г.“.*

Г-н Димитров, ГС „Хармония“ поиска да знае как се стига до пещерата в резервата. **Г-жа Мария Михайлова** обясни и каза, че пътят е достъпен с автомобил, пешеходната част е лека, а маршрутът е много добре маркиран. **Г-жа Георгиева** благодари на представителите на РИОСВ за положените усилия през всичките години.

Г-жа Георгиева благодари на членовете на КН за работата и за дискусиата. След това поради изчерпване на дневния ред, заседанието беше закрито.

Взети решения:

1. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобри изменение на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.
2. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобри годишен доклад за изпълнение на ОПОС 2014- 2020 г. за 2015 г.
3. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобри методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“.
4. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобри методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Проектиране и изграждане на анаеробни инсталации за разделно събрани биоразградими отпадъци“.
5. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобри методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Разработване/актуализация на общинските програми за качеството на атмосферния въздух“.

6. Комитетът за наблюдение на ОПОС 2014-2020 г. одобри методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура „Подобряване мониторинга за качество на питейните води“

Списък на присъствалите:

Членове и заместници в Комитета за наблюдение:

1. Яна Георгиева – главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“;
2. Цонка Дрянкова – началник на отдел „Програмиране и планиране“, ГД ОПОС;
3. Евгения Борисова- държавен експерт в дирекция „Икономическа и финансова политика“, Министерство на финансите;
4. Димчо Димов - главен експерт в отдел „Програмиране, оценка, информация и публичност“, ГД „Програмиране на регионалното развитие“, МРРБ;
5. Боряна Борисова – главен експерт в дирекция УПФНКИ, АПИ;
6. Росица Михалева- еколог в „ТЕЦ Марица изток 2“, КНСБ;
7. Илиана Павлова – Българска стопанска камара;
8. Адриана Георгиева- Асоциация на индустриалния капитал в България;
9. Десислава Стойкова - юрисконсулт в Национално сдружение на общините в Република България;
10. Руска Бояджиева- заместник- кмет в община Бургас, представител на РСР на ЮИР;
11. Георги Икономов- кмет на община Банско, представител на РСР на ЮИР;
12. Георги Йотов- Сдружение за социална подкрепа и развитие и бизнес реализация на личността– Диона“ – гр. Враца;
13. Стефан Савов – Сдружение „Организация за научно практическо развитие на студентите“;
14. Веселина Георгиева- Българска асоциация на консултантите по европейски програми (БАКЕП)
15. Иван Димитров- заместник- председател на Експертния съвет на Гражданско сдружение „Хармония“;
16. Венета Манова- държавен експерт в отдел „Наблюдение и анализ“, дирекция „Централно координационно звено“, АМС;
17. Георги Йончев- дирекция „Икономическа и социална политика“, АМС;
18. Мария Веселинова - началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор и държавни помощи в чувствителни отрасли“, дирекция „Държавни помощи и реален сектор“, МФ;
19. Албена Мерачева- главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Министерство на икономиката;
20. Ирина Иванова– старши експерт в отдел „Програмиране и планиране“, Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти“, Министерство на труда и социалната политика;
21. Мартин Георгиев- началник на отдел „Програмиране“ в дирекция “Координация на програми и проекти”, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията;

22. Николай Цанков- главен експерт в отдел „Програма за морско дело и рибарство“, дирекция „Морско дело и рибарство“, УО на Програма за морско дело и рибарство, Министерство на земеделието и храните;
23. Валерия Нинива - Министерство на образованието и науката;
24. Божидара Михайлова- дирекция "Програми и проекти в туризма", Министерство на туризма;
25. Д- р Елвира Фотева– директор на дирекция „Международни дейности, проекти и програми“, Министерство на здравеопазването;
26. Юлиан Грънчаров– началник на отдел „Международни проекти“ в Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“- МВР;
27. Петър Петров– главен експерт в отдел „Статистика на околната среда и енергетиката“, дирекция "Макроикономическа статистика", Национален статистически институт;
28. Росица Петрова- дирекция „Управление на водите“, МОСВ;
29. Светлана Божкова –дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“, МОСВ;
30. Антони Петров- дирекция „Политика по изменение на климата“, МОСВ;
31. Татяна Павлова–дирекция „Превантивна дейност“, МОСВ;
32. Геновева Господинова- дирекция “Национална служба за защита на природата”, МОСВ;
33. Георги Михайлов- дирекция „Опазване чистотата на въздуха“, МОСВ;
34. Ренета Георгиева- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда;
35. Валери Серафимов- Изпълнителна агенция по околна среда, МОСВ;
36. Росица Карамфилова- дирекция „Политики по околна среда“, МОСВ;

Наблюдатели в Комитета за наблюдение:

37. Г-н Марек Теплански - ГД „Регионална политика“, ЕК;
38. Г-жа Ирина Вангеле –ГД „Регионална политика“, ЕК;
39. Г-н Кристиан Гавел - ГД „Регионална политика“, ЕК;
40. Виолета Николова– държавен одитор,ОСЕС;
41. Мануела Милошева– дирекция „Национален фонд“, МФ;
42. Стийв Ричардс- Европейска Инвестиционна банка;
43. Мариела Бъркова- община Бургас;

Одобрил:

ЯНА ГЕОРГИЕВА

ГЛАВЕН ДИРЕКТОР НА ГД ОПОС

(съгласно Заповед No РД-ОП-52/19.06.2015 г.,
изм. със Заповед No РД-ОП-4/14.01.2016 г. и
Заповед No РД- ОП- 60/27.04.2016 г.)